

# Selmeczbányai Hetilap

## TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

**SZENTGYÖRGYI EDE.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is címzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.  
Fél évre . . . . . 2 „  
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számítottak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

### A sok tervezés.

Városunkban az utóbbi időben úgyszólván tömegesen felszínre került tervezések közül, mint azt sajnos kell konstatálnunk, eddigelé létesítve semmi sem lett.

Lassan eltelik a millennáris év is, anélkül, hogy e nemzeti történelmi ünnep emlékére városunkban valami alkotva lett volna.

Jóllehet a honvédszobor felállítása, a bölcsöde, a szeretet- és árvaház létesítése, az anyyira szükségelt vízvezeték berendezése stb. talán közelébb hozattak az alapításhoz, de voltaképpen még nem léteznek, sőt alapkövük csak a türelmes papiroson van meg.

Meddig fog még tartani, a mig ezen tervezetek tényleg keresztül lesznek vive?!

Ugyanigy vagyunk a Felső-Rónán építendő vendéglővel vagy villával. A részvénytársaság megalakult, ha jól tudjuk 5000 frtnyi pénz is áll a társaság rendelkezésére, vízforrások is lettek kutatva és találva, helyszini szemlék több ízben tartattak, sőt azon terület is kiszemeltett, melyen a villa építtetni fog, a tervrajzok is elkészítették és mégis a voltaképeni építkezésnek, tehát magának e villának tényleges nyoma sehol sincsen.

## TÁRCZA.

### Utazás Egyiptomba.

Írta: Vitális István.

XIX.

Az ősi egyiptomiak eredetileg a Napot, a Nilust és elhalt őseiket imádták. Ebből a természetimádásból az idők folyamában olyan komplikált vallási rendszer fejlődött ki, a melyet csak a papok ismertek, de a köznép nem értett.

Ennek a vallási rendszernek egyik legszebb mítosza az Isisről és Osirisról szóló.

Isis és Osiris testvérek is házastársak is. Gyermeük Horus, gaz fivérük Tifon (Sét), Isis Osiris boldogan uralkodnak Egyiptom felett, a mely szintén boldog uralmuk alatt; de a gaz Tifon gyűlöli fivérét s egy alkalommal ráveszi, hogy ládába fekdjék. Osiris enged az álnok szónak, bele fekszik a ládába; Tifon nyomban bezárja s 72 társával a Nilusba dobja.

A Nilus leviszi a ládát a tengerbe, a tenger azonban kidobja a főnicziai partra Biblosznál.

Isis az alatt jajgatva keresi élete társát Osirist, de csak holttestét találja meg, azt magával viszi Egyiptomba s elrejtí. De míg fiát Horust keresi, Tifon megtalálja Osiris elrejtett holttestét s azt feldarabolva egész Egyiptomban elszórja.

A boldogtalan Isis összeszedi férje tagjait s mindenütt, a hol egy tagot lelt, siremléket állít élete társának.

Időközben felnő Horus, hadával megtámadja s legyőzi Tifont, de nem öli meg. Hiszen Osiris sem halt meg, az alvilágban uralkodik s újra elfoglalja Egyiptomban királyi székét.

Ez a mítosz nemcsak a növényi élet lefolyását tükrözi vissza, hanem a Nap pályafutását és az emberi lélek sorsát is; Egyiptom földjének a Nilus okozta termékenységét a szárazság, a Nap fényét a sötétség, az emberi lélek porhüvelyét a halál, a jót a rossz elnyomja, mint a boldog Osirist a gaz Tifon, de csak rövid időre; mert a Nilus új termő földet hoz, a Nap újra kél, az emberi lélek új életet él, a jó is győzedelmeskedik.

Sokszor hangsúlyoztuk és talán már az unalmasságig ismételtük, hogy az a tömérdek előértekezlet, bizottsági, mindenfajta gyűlési anketirozás és ide-oda való tanácskozás helyett örömebb üdvözlőnk a már tényleges alkotásokat.

Nem akarjuk mi ezzel azt mondani, hogy, feltesszük egy ilyen vállalatnál, mint a felső-rónai villaszerű vendéglő építésénél nem volna szükség, különösen szakértők tanácskozására és megfontolásra, — de ha a részvénytársaság már majdnem, hogy egy éve megalakult és tanácskozások, meg bizottsági kiküldetések és megfontolásokon túl egyebet felmutatni nem tud, akkor bizonyára a nagy közönség sem fog valami különös bizalommal viseltetni e vállalat prosperálása iránt. Mert vagy el volt hibázva a vállalati kezdeményezés, az u. n. alapítás (börze nyelven mondva gründolás) és akkor jobb, ha az egész tervet ideje korán elejtik, — vagy a megalakult részvénytársaság nem rendelkezik azokkal az eszközökkel, melyek a terv keresztül viteléhez képesítik és ez esetben gondoskodni kellene ezek megszerzéséről.

Hogy ezekről pedig kéllőleg lehessen gondoskodni, feltétlen szükség, hogy a vállalat ve-

S mialatt az ősi egyiptomiak hitlegendáját ujtjuk fel az emlékezetünkben, a Hatasoo gyorsan tovasiklik a Nilus hirtelenszöke vizén s a homokos agyagos parton Kené háziorai rejtezkednek el a karsu pálmák levélkoronás fejei alatt.

Kené nagyobb nilusparti város, lakosainak a száma 16000-re tehető. A mekkai zarándokok kedvelt gyűlöhelye, mert az egyhangú utazást megédesítik kissé az itt tartózkodó nagyszámú tánczosnők. Kené még cserép edényeiről is híres, a vizet hűsen tartó máztalan likacsos korsóiból meg egész hajórakományt láttunk a Niluson lefelé úszni.

Kené után Baroud szép pálmaligetje tűnik fel a Nilus jobb partján, a bal parton pedig kevéssel utóbb Nagadâ cserépedényvázas sárházai látszodnak.

Azután ez is elmarad s egy negyed hat óraker a lenyugvó nap fénypompájára irányul tekintetünk. Már lehaladt legnagyobbodott korongja a hegyek mellett, de nyoszolyája felett sokáig ott lebeg még az ég nyugati alján az a leirhatatlan szép alkonyati takaró, a melynek a szivárvány minden nűanszát feltűntető színét az ihletett festő mester ecsetje sem tudná vázsonra vetni.

Lassan ereszkedik le az alkonyati takaró s a sötétség is kezdi kiterítgetni fekete köpenyegét, a melyen csakhamar átragyog az ég milliárd csillagja. A mikor meg a Hold fényes ábrázatja is ránk mosolyog, megérkezünk Lukszorbá.

Maga a község az éj sötét köpenye alatt rejtőzködik, de a templomrom hatalmas oszlopsora az égig látszik nyulni a teli Hold misztikus világításában.

A Hatasoo épen a templomrom előtt vett horgonyt éjjelre. Gyorsan kisietünk a partra, hogy közvetlen közlelről csodáljuk meg ezeket a hatalmas oszlop sorokat, a melyeknél szebbet, nagyobbat nem emel többé emberkéz soha. 18 méter magas oszlopok sorakoznak itt egymás mellé. De micsoda oszlopok ezek! Csodaszépen egyesül a nehéz anyagban a könnyedség, a karsuságban az erő, az élettelen kőben az élet! 18 méter magasak csupán, de a teli Hold sejtelmes világításánál, úgy látszik, az égbe nyúl ezeknek a ko-

zetése oly ember kezébe legyen letéve, ki ezen vállalat vezethetésére kéllő idővel is rendelkezik; mert derék polgármesterünk, ki még e részvénytársaság élén is áll úgy el van foglalva, hogy mi nem vagyunk képesek megérteni, hogy birhatja el e töménytelen munkát. A mérvadó közreműködők is nemesak tanácskozzanak, hanem tényleg tegyenek is valamit.

Őszintén bevalljuk, hogy e pillanatban nem vagyunk alaposan tájékozva arról, hogy voltaképpen mennyire haladt elő a honvédszobor, a bölcsöde, árva- és szeretetház, a vízvezeték stb. kérdése. De annyit valamennyien tudunk, hogy sem az egyik, sem a másik tényleg létesítve még mai napig sincsen. Igaz, hallottuk, hogy a honvédszobor terve megvan, hogy a város tulajdonába átment Pischl-féle ház és telek van kiszemelve a bölcsöde, árva- és szeretetház részére, hogy a vízvezeték dolgában még mindig tárgyalgatnak a Walser-czeggel, hogy e vízvezeték költségei 50000 frttal volnának előirányozva és hogy e vízvezeteki ügy — ha jól tudjuk épen 28-adszor (nem megvetendő szám!) — kerül most ismét az illetékes bizottság tárgyalása elé: de hát mind ezzel szemben kérdjük, eleendő-e ez az üdvösséghez?

losszális oszlopoknak a lótusz bimbós vagy virágkelyhes feje.

Kétségtelen, hogy a teli Holdnak ez a sejtelmes világítása nagyban hozzájárult, hogy a lukszori esodaszép templomrom képe nem e földről való noha álmkép gyanánt rajzolódott meg lelkünkben, elragadtatásunk akkor sem csökkent a mikor Asszuánból visszajövet nappal néztük meg ismételten e pártatlan hatású templomromot. Akkor jártuk be a százkapujú Thébe romjait is.

Ez alkalommal másnap — január 24-én — tovább hajóztunk a nélkül hogy a lukszori templomromnak a teli Hold világításánál szerzett tisztaszép képét a Nap fényénél látható arab piszok bemocskolta volna.

(Folyt. köv.)

### Selmeczbánya történetéből.

(Történelmi vázlat egy német nyelvű, mult századbéli kézirat felhasználásával.)

X.

A szláv isteni tiszteletet tartó lelkészek következők valának:

1521-ben Dr. Michael, 1546-ban Senensis János, 1574-ben Lugisland János, 1585-ben Czengler András, 1596-ban Duboviany Jakab, 1619-ben Badinus György, 1628-ban Pentekius Mihály, 1656-ban Albini Jakab, 1658-ban Pilarik Ézsaiás, 1665-ben Augustini Eliás senior, 1702 Augustini Eliás junior, az előbbinek fia, 1706-ban Moller Daniel, 1719-ben Klement János, 1747-ben Gregusch György, 1785-ben Teschak Pál, 1791-ben Koschány Dániel, 1804-ben Stäminger István.

Az iskolára nagy gondot fordítottak. Hogy ilyen 1528 évben már létezett, bizonyítja az, hogy az 1528-ban a városi tanács által alkotott evang. egyházi szervezetben az iskola már mint létező említették. Az iskola fölött a kegyúri jogot a város, illetve a tanács gyakorolta, kifolyólag patronatusi jogából az egyház felett, V. István óta, mely jogában a várost II. Ulászló is megerősítette. E viszony nem változott az által, hogy a lakosok az ujtott vallás hiveivé lettek.

Az iskolában az iskolamesteren (igazgatón) kívül osztálytanítók és tanítósegédek is voltak alkalmazva.



Lakosságunk kénytelen továbbra is inni a rossz, egészségtelen vizet, hány szegény gyermek fog elzúlni míg az árva- és szeretetház meglesz . . . e bajokon bizottsági tárgyalásokkal, tengernyi értekezések tartásával segíteni nem lehet.

Itt végre valahára cselekedni kell!

Nevetségessé válunk önmagunk előtt mi selmecziek azzal, hogy örökös tervezgetésekkel és ezek fölötti fontoskodó, de magvában véve üres tanácskozásokkal és megbeszélésekkel töltjük a drága időt, de alkotni valamit nem tudunk.

## A kálvária alatt.

Mi idősebb emberek jól tudunk visszaemlékezni arra, midőn még csak két évtizeddel ezelőtt is a kálvária alatt a város felé fekvő terület csak sovány, majdnem kopár legelő volt. És ime jelenleg városunknak lehet mondani legszebb és legváltozatosabb kultur gazdaságává lett az két évtized alatt átvarázsolva, az ez irányban is nagy szakértelemmel bíró bérlő, dr. Tóth Imre kincstári főorvos úr által.

E terület a város tulajdonát képezi és annak értéke jelenleg nem kétszeresen, de tán négyszeresen annyi, mint a menyinyi husz év előtt volt persze úgy érteve a dolgot, hogy mind az a mi jelenleg e földterületen van, hozzá tartozandó marad. A város tehát nagy köszönettel tarthatja a bérlőnek de nem csak azért, mert e terület értékét oly tetemes módon emelni tudta, de azért is, mert egy egész külön, jó utat csináltatott Kisiblye felé e földeken keresztül és mert e gazdaság gyümölcsészeti részéből kerültek és kerülnek ki azon esemete gyümölcsfák, de különösen diófák, melyeket oly nagy mennyiségben ajándékozott a városnak. A millenáris diófaerdő fái is innen kerültek ki.

De látni kell e kedves telepet

Egyik szélén ezer és ezer diófa csemete áll sűrű sorokban. Lejebb ettől fiatal, nemes gyümölcs oltványok láthatók ritka sorokban, összességükben egy szép faiskolát képezve. Innét feljebb a burgundia répa földek terülnek el s itt oly hatalmasan kifejtett répákat láttam, a milyeneket Selmezbányán eddigelé bizonyára még senkise termelt. Közvetlenül e mellett díszlik a bükkönyös és lóherés, az út tulsó felén pedig a takarmánynak szánt kukoriczás és az aratásra teljesen megérett árpa. E földeken is gyümölcsfák vannak, melyek a legszebb fejlődésnek örvendenek. Hogy mennyi fáradság, szakértelem és költség kellett ahhoz, hogy e kopár föld ily termékenyvé átváltoztassék, azt elképzelheti kiki.

Nagyon megköszönné egy jelenkori középiskola igazgatója, ha hasonlóul díjazná akkori elődeivel! Pedig azok, elgondolhatjuk, nem csekélyebb fáradsággal buzgólkodtak az ifjuság nevelése ügyében.

Egy akkori gymnasiumi igazgató a város pénztárából hetenként 50 denárt kapott, s a főlelkésznel szabad asztala volt. Igaz, hogy a tanulóktól tandíjat is szedett, de elképzelhetjük, hogy az sem lehetett valami nagy. Nem szabad megfeledkeznünk egy mellékjöveldméről sem, mely abból állott, hogy Márton napján a város előkelőbb s gazdagabb családjaihoz ment köszöntővel, s a mit kapott az az övé volt. Ezen kívül a kamaragróftól, az érczelváltótól s a mészárosoktól hetenként bizonyos mennyiségű hús is képezte jövedelmének egy részét.

Ezek után nem hisszük, hogy akadjon a mostani scolae magisterek közül egy is, ki a „rég i j ó i d ő k” után áhitoznék.

Kéziratunk s ennek függelke ezen igazgatók névsorát is megőrizte, s nem lesz talán érdektelen, ha ezt közöljük.

A névsort magister Achatius kezdi meg 1541-ben Ezt 1563-ban Heusel János követé, ki később városi tanácsnok lett. 1564-ben magister volt Fabini Kelemen, 1566-ban Fábri Tamás, 1567-ben Egranus János, 1572-ben Schwengler (Dodok) Márton, 1575-ben Schremel Abraham, 1578-ban Eckhard Kristóf, 1580-ban Jonischenus Lőrincz, 1583-ban Scholz János, 1591-ben Hauboldus, 1594-ben Loch Mátyás, 1595-ben Lencius Pál. ugyanez évben Polanus János, 1609-ben Schulz János, 1610 Pohl Mátyás, 1617-ben Ritsch János, 1619-ben Stefány Kristóf, 1633-ban Leonardy Péter, 1648-ban Stephani Tóbiás, 1657-ben Penaky Valentin, 1660-ban Kreuschel Eliás, 1667-ben Schön Gáspár, 1678-ban Parschitus Kristóf, 1688-ban Richter András, 1706-ban Grünwald János, 1714-ben Klement János, 1719-ben Grebetz István, 1725-ben Rumy Sámuel, 1732-ben Blasius János, 1746-ban Gaschur Sámuel, 1755-ben Severiny János, 1789-ben Jaroschy Mihály, 1804-ben Kanka János.

De hát ez még csak csekélység és csak keretét képezi annak a kis paradicsomnak, melyet a bérlő ur az általa bérelt földrésznek, szőlőtől jobban védett, délszaknak fekvő sarkában alkotott.

Hitte-e volna Selmezen valaha valaki, hogy itt szőlő teremjen és megérjen? Pedig itt — igaz, hogy csak kis területen — szép rendben állanak a szőlők telve fürtökkel, melyek meg is fognak érni. E szőlők ősszüleje a báró Geramb-féle kertnek egyik támfala aljában, ki tudja hány évtizeddel ezelőtt ültetett szőlőtörzs, mely e támfalat ágaival és szálaival teljesen befödte. — E szőlőkert mellett vannak ribiszke, egres, zöldséges, virágos stb. kertek bennük mindenfelé különféle kitünően ápolt gyümölcsfákkal. És milyen gyümölcs! Hogy csak egy példát hozzak fel, olyan gyönyörű, nagy barackokat láttam itt, a milyenekre Kecskemét városa is büszke lehetne. E kis paradicsom, ugy miként a földeken átvezető ut és egyes földrészek is jazmin és nemes mogyoró bokrokkal van szegélyezve. Van benne spárga, eper, szépen díszlő kukoricza ültetmény, burgonyás és egy jókora darab, melyen egy új fajta bükköny termésével tesz kísérletet a bérlő ur, mely bükköny állítólag a legkopárabb területeken is igen jól tenyészik, ez által a földet javítja és így városunk kopár legelő területeinek beültetésére felette alkalmas volna.

Mindezt a főorvos ur előzékeny, szives kalauzolására és érdekes előadása mellett láttam és tudtam meg.

Innen azután átmentünk a báró Gerambok egykori kertjébe, mely jelenleg a kincstári kórházhoz tartozik, mely kórház egykor a Geramb család kástélya volt. E kertben is jól gondozott, nemes gyümölcsfák vannak, persze hogy sok köztük a vén fa, melyek azonban fiatal oltványokkal lesznek lassan pótolva. A kertben ritka bujaffü terem, mely a legjobb szénát szolgáltatja a főorvos ur tehenészetének. E tehenészetre vonatkozólag megjegyzem, hogy az majdnem kizárólag tiszta pinzgauai fajtehenekből áll. — E kertben egy új méhes is épült, melynek kasai telvék mézzel.

A felebaráti szeretetet hirdető megváltónk nagy tragoediájának örök emlékezetére épült kálváriánk aljában, az előbb leirt kertekkel mintegy környezve, fekszik azon egy emeletes, tágas udvarral bíró szép épület is, melyben az emberbaráti szeretet gyakorolja egyik legszebb feladatát, a betegek gyógyítását. Ez a kincstári bányakórház. A főorvos ur szives kalauzolására mellett ide is betértünk.

Milyen rend, milyen tisztaság mindenütt. A betegszobák tágasak, világosak, szárazak, szóval a célnek nagyon megfelelők és egy praktikus készülék által igen jól szellőzhetők.

Az egyik betegszobában ez idő szerint fekszik egy munkás, kinek lábszára, egy másik, kinek karja

Hogy, Selmezbányának még a reformáció előtt is voltak iskolái, az már abból is derül ki, hogy itt Domokos-rendi szerzetesek voltak, kik tudvalevőleg tanítással is foglalkoztak. A Szt. Miklós kápolna, mint előbb már említettük volt, nekik adatott át, s mellette iskolát alapítottak. Rozgonyi dülása után, mely alkalommal a Szt. Miklós kápolna, és a kolostor is leégett, a tűzben elpusztulván sok beceses okirat és sok nemesi család kiváltságos oklevele, a domokosrendiek mindenükből kifosztottan, részint kihaltak, részint másmerre költöztek. Ez időtől kezdve, s miután a reformáció tért hódított, Selmezen nem volt katolikus iskola a jezsuiták eljöveteleig, 1649-ig.

Már e tényből is láthatjuk, hogy akkori időben a katolikusoknak Selmezbányán nem valami virágos helyzetük volt. Prandeis báró 1638 évben kelt jelentése szerint Selmezen a katolikusoknak csak egy templomuk volt, még pedig a régi pénzverő műhelyből átalakított Szt. Ignác-kápolna, melybe 200 embernél több nem fért be.

Hogy az itt települő jezsuitáknak sok nehézséggel kellett megküzdeniök, míg a kívánt sikert elérték, az bizonyos de hogy erélyesen láttak hozzá működésükhöz, kitünik már abból is, hogy eljöveteleük után már egy évvel javították és bővítették a Szt. Ignác-kápolnát. Főgondjuk volt azonban mindjárt eleve a tanítás ügye. Még 1649-ben nyitották meg az I-ső gymnasiális osztályt, melyet nemsokára a II-ik és III osztály, majd a IV-ik követett. Ehhez csatolták az V-ik osztályt „Poesis” elnevezés alatt, s a következő évben a Rhetorikát, vagy VI-ik osztályt.

1671-ben Lipót alatt a volt dominikanus zárda melletti szt. Miklós templom a jezsuitáknak adatott át, kik azt kibővítették, s a Nagy Boldogasszony (Mária menybemenetele) tiszteletére szentelték. 1678-ban Selmezbánya területén több telket kaptak a jezsuiták, s a domokosok zárdájának helyén építették a mostani gymnasiumot.

Folyt. köv.

törött el, egy harmadik, ki a kohóban kapott égési sebeket. De vannak itt más belbetegek is. És e szegények, kik életük nagy részét amugy is a bányák borzadályos mélységeiben és a föld mélyének fojtós légkörében töltik el, hálás pillantásokat vetnek az orvosra, ki őket bajaikból kigyógyítja.

A legérdekesebb beteg jelenleg Daubner Ferencz 17 éves bányász fiu, kit e hó 2-án a Vöröskúton vilám sujtás földhöz csapott. E fiu a villámcsapása után eszméletét veszté és midőn ezt visszanyerte, lábával, karjával rángatódzott, különben egész testében hűdve volt. Ily állapotban szállították őt a kórházba. Az első napokban egész teste teljesen érzéketlen volt és még most is feje tetejétől kezdve csipőjéig teljesen érzéketlen, csak lábaiban immáron visszanyerte az érzést és most már járni is tud. Ez állapotát a főorvos úr azzal volt szives bemutatni, hogy egy gombostűvel megszurta a a fiu fejét, nyakát, felső karját, a nélkül, hogy ez az érzésnek csak legkisebb jelét is elárulta volna; de bezeg midőn a lábszárába szúrta, a fiu feljajdult. Az érdekes beteg rövid idő mulva teljesen föl fog épülni, habár fenti állapotán kívül még mindig rángatódzik karjával és lábával.

Mire a csodaszép kálváriánkra felvezető hársfa sorhoz kiértünk, már esteledni kezdett. A hársfák lombjai álmosan bolingadtak és kis idő mulva a leáldozó nap esti alkonya utolsó sugáiraival bearanyozta mintegy meszsze elható nagy dicsfényvel a mi Golgothánk templom csucsait és néma, csöndes szunnyadásba szenderült a táj.

## Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Farbaky István orsz. gyűl. képviselőnk, Gretzmacher Gyula kir. főbányatanácsos, Staudner Jenő, Schelle Róbert kir. bányatanácsosok és akad. tanárok és Platzer Jenő nyug. kir. számtanácsos városunkba visszaérkeztek. — **Lencs**ó János és Fekete István helybeli evang. lyceumi tanárok tanulmányok tétele végett tegnap Berlinbe utaztak. — Jánoshegyi **Wankovits** Lajos takarékpénztári igazgató és tb. városi tanácsos, nejevel együtt Karlsbádból visszaérkezett.

— **A kitüntetett** Platzer Jenő kir. számtanácsos és nyug. számvevőségi főnöknek jövő vasárnap e hó 23-án fog ünnepélyesen átadatni a Ferencz-József rend lovagkeresztje a kamaraház nagy tanácstermében.

— **Fényes esküvő** volt mult hetfőn e hó 17-én Nagybányán, a hol Gschwandtner Gusztáv selmeczi kir. bányamérnök kelt egybe Bittsánszky Stefánia kisaszszonnyal, Bittsánszky Ede ministeri tanácsos és nagybányai bányaigazgató és neje szül. Boitner Sarolta bájos leányával. A fiatal pár és az örömszülők számos oldalról lettek üdvözölve.

— **Ezüst lakodalm.** Wagner József kémlledei igazgató, ki csak nem régebben lett a kir. bányatanácsosi czímmel kitüntetve tegnap d. e. 9 órakor a kálvária alsó templomában tartotta meg ezüst menyegzőjét nejevel, kivel 25 év óta a legboldogabb házasságban él. Az egyházi szertartást Podhragyay Pál prépost-plébános végezte. A legszorosabb rokonai és baráti körökön kívül a nagy közönség köréből is számosan jelentek meg a templomban, melyben Cziczka Sándor karnagy vezetése mellett a zenekar is közreműködött. Este fényes lakoma volt az ünneplők vendégszerető házában. — Részünkről is melegen üdvözöljük ez alkalomból a köztisztviseltekben és szeretetben álló házaspárt.

— **Házasság.** Özv. Scholtz szül. Kuschel Aranka urnőt mult hétfőn vezette oltárhoz Selmezbányán, Dr. Moller Miklós főorvos Moson megyéből.

— **Eljegyzés.** Lászlófalvi Eördög Albert erdészjelölt, ki csak ez évben végezte itt az erdészeti akadémiát, jegyet váltott Márki Ilona kisasszonnyal Lőcsén.

— **Halálozás.** Skarket Amália kisasszony, a két Skarket nővér egyike a mult héten meghalt, 73 éves korában; sok mama, meg tán nagymama is van, kik bakfis korukban a boldogulttól tanulták meg a himzés és más e fajta női munkák miszteriumait. A két Skarket nővérnek ugyanis már régi idők óta jó hírű iskolája volt Selmezen női munkákra.

— **Ő Felsége születés napja** mult kedden a szokott pompával lett városunkban megtartva. A bányaigazgatóság tisztikara Hüttl József ministeri tanácsos, bányaigazgató, a város tisztikara pedig Sztinyai József polgármester vezetése alatt jelent meg; de ott volt az akadémia, az iskolák, a dohánygyár, a kir. járásbírótság stb. is képviselve. A bányászok zenéjükkel és ősi jelvényükkel és az egyes telepek zászlóival vonultak fel. A nagy boldog asszony menybemeneteléről nevezett templomban d. e. 9 órakor nagy mise volt, melyen Podhragyay Pál prépost plébános fényes segédlettel pontifikált. A szépen előadott zenét Cziczka Sándor karnagy vezette.



— **Szent-István napja.** Ma ünnepeli egész Magyarország hazánk védszentjének Szent István királynak emlék ünnepét. Városunkban is nagy pompával lesz az megtartva, talán a szokottnál is nagyobb, tekintettel a millenniumra. Mily szép és a hazafias érzelmeket emelő tény lett volna, ha e napon, mint azt lapunkban jóval ezelőtt indítványoztuk, egy nagy népünnepély rendeztetett volna.

— **Vakmerőség.** Mult szombaton d. u. Krausz Géza városi erdőmester és Desseffy Aurél kir. albiró családtagjaikkal együtt kirándultak és midőn a vöröskúthoz értek, lövéseket hallottak és látták, a mint négy férfi és egy női tagból álló társaság közül az egyik férfi revolverrel lövöldözött. A vöröskúton ép ez időtájtban igen élénk volt a forgalom, a mennyiben a selmeczi búcsúról ekkor mentek hazafelé a vöröskúton át a hodrusiak, bankaiak, vihnyeiek stb. — Az erdőmester tehát rákiáltott a férfire, hogy ne lövöldözzön, mire ez megfordult, és a kezében lévő revolver elsült a golyó az erdőmester füle mellett repült el. Erre az erdőmester, az albiró és a kocsisa segédkezésével a revolvert a lövöldöző ember kezéből kicsavarta. Mire a társaság tagja folyton izgatta a négy férfit, mért hagyták a revolvert erőszakkal elvinni s vegyék azt ismét vissza. Végre is az erdőmester felszólította e különös társaság tagjait, kik csak németül beszéltek, hogy igazolják magukat s mondják meg neveiket. Ezek viszont németül a legnyersebb módon az erdőmestert szólították fel, hogy ő igazolja magát. Az erdőmester meg is mondta kiletét s kijelentette hogy városi erdő területen vannak, neki tehát jogában áll itt bárkit felhívni igazolásra. A jeles társaság azonban gúnyosan jelentette ki, hogy az erdőmester urat nem ismerik s azt akármilyen jött ment ember mondhatja, hogy ő az erdőmester s különben is ők nem tudnak csak németül és így ha bármely magyar szövegű irást is mutatnának nekik fel, ők azt nem fogják respektálni, mert egyszerűen nem értik. Hogy az erdőmester és albiró e kellemetlen helyzetnek elejét vegyék, családtagjaikat a kocsin előre küldték az országuton, míg ők maguk az erdei gyalogútra tértek be. De csalódtak, ha azt hitték, hogy e vakmerő kompániától megmenekednek, mert ennek tagjai is az erdei útra utánuk mentek és ott a két urat folytonosan moleztálták, hol előre haladva hol vissza térve szivarjuk füstjét a két úr arca felé fujdosták folyton izgatva a velük volt asszony által, ki mindig mérgesebb hangon követelte, hogy a revolvert vegyék vissza. Szóval e négy férfi mindenáron tettelegességet akart provokálni, mely céljuk elérésében annyira mentek, hogy még kutyáikat is neki uszították. A legfőbb respektussal azonban az erdőmester hatalmas kutyája előtt volt s ez állatnak köszönhető, hogy tettelegesen nem merték az erdőmestert megtámadni. Végre a „Tepi potok“ táján megállottak és az erdőmester és albiró akadálytalanul folytathatták útjukat. A rendőrség az esetről értesítve lett és máris sikerült megtudni e vakmerő társaság tagjainak nevét, kik mindannyian a szandriki ezüstműgyár munkásai. Megbüntetésük, melyhez városunk területéről való szigorú kitiltásuk is hozzá járulhat, nem maradhat el; mert csirájában kell elejét venni az ily fajta vakmerőségeknek, nehogy ép legszebb kirándulási helyeink ilyen esetek által diszkreditáltassanak.

— **Steingrube község nászajándéka.** Mult számunkban két fényes esküvőről számoltunk be. Utólag értesültünk, hogy a hires Steingrube község is hozzájárult a maga módja szerint ez esküvők egyikének szertartásaihoz, még pedig azon okból, mivel a vőlegény Remenyik, elébb Steingrube inzsellérje, később virilistája vala, a menyasszony Herrmann Melanie pediglen Steingrube község lakója. Az esküvőt előző estén beállított a menyasszonyi házhoz Steingrube küldöttsége, s rengeteg levél kíséretében, melyben községi bizonyítvány és házassági szerződés foglaltaték, átadának a vőlegénynek: 2 finom szivart (3 kr.) egy hozzávaló szópókát papírból (1 kr.) piros nyelvű bicsakot (2 kr.), új piros pipát kupakkal és szárral (4 kr.) egy pakli szűzdohányt a trafikból (3 kr.) és egy pakli jóféle kénes gyufát. A menyasszony részére egy 8—10 literes bádogfazekat, nagy főzőkanalat fából, a fazékban egy-két főzet babot, krumplit, kis zöltséget, söt. borsót, paprikát, fahéjat és szegfűszeget. Hogy ez ajándék kellő elismerést vívott ki, s pompás humort keltett, fölösleges is megjegyeznünk.

## Különfélék.

— **Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület** szeptember-hó 24-én tartja meg nagy gyűlését, az ezredéves bányászati, kohászati és geologia kongresszus első napján Budapesten a kiállítási ünnepélyek csarnokában délelőtt 10 órától kezdődőleg. Ezen gyűlés és a kongresszus programjából kiemeljük, hogy a szeptember 24-én tartandó szakgyűlések után a 8 órákor ismerkedési estély lesz Ós-Budavarában

a Dréher-féle vendéglőben, hogy szeptember 25-én lesz a kongresszusi diszülés, d. u. 2 órákor diszebed, adja a kiállítás igazgatósága, hogy 26-án osztály ülések szakelőadásokkal, d. u. 5 órákor sétahajózás lesz a Dunán, míg este fél 8 órákor bucsu estély lesz a Margitszigeten. Kirándulások fognak rendeztetni az első cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társaság pécsi köszénbányáihoz, az erdélyi boicza-brádi aranybányákhoz és a diósgyőri vas és acélgyárhoz. A közgyűlésre való jelentkezések krassai lovag Kerpely Antal ministeri tanácsoshoz (Budapest, fő-utca 34. sz.) intézendők.

— **A mult heti viharról** mult számunkban hozott közlemény pótlásul közöljük még, hogy az alsó rózsa utca több házába is behatott a víz és különösen a domb oldalon fekvő kertekben, de bent a szobákban és pincékben is tetemes kárt okozott. A főbaj volt mindenestre a roz csatornázás. A Mihálka és Ochtendung-féle házban tegnapi tartotta meg szakértők kíséretében, a helyi szemlét Krausz Kálmán főkapitány és konstatálva lett, miszerint a Mihálka féle ház csatornája oly szűk volt, hogy azon az Ochtendung féle ház széles csatornájából behatólag nagy vízmennyiséget nem volt képes levezetni. A víz tehát utat tört magának és ez okozta itt a bajt. Égető szükségünk volna arra, hogy a csatornázás kérdése gyorsan és célirányosan megoldassék.

— **Augusztus 15-ike.** E nap városunkban arról nevezetes, hogy e napra esik a Nagyboldogasszony menyemeneteléről nevezett templom búcsuja. Igaz, hogy jelenleg úgy mint máshol is nálunk sem oly élénkek e búcsúk, mint valaha voltak, de azért vallásos értékükből egy szemernyit sem vesztek. — De e napon van a vadászat megnyitása is, mely csak nem régebben nagy vadászat tartásával, rendszeren a drenyova erdőben ment végbe és ünnepélyes lakomával végződött, ez évben azonban, nem tudjuk mi okból, elmaradt úgy, hogy csak néhány vadász ment vadászatra. — A vadászoknak „szerencsét“ nem kívánunk, mert ismerjük rendíthetetlen hitüket, hogy ez esetben gazdag zsákmányt nem ejthetnének. Már pedig mi ezt melegen óhajtanók csak azért is, hogy többnyire rossz gyomrainkat mentül többször megvigasztalhassuk izletes vad peccenyével.

— **A szandriki ezüstműgyár telepen** mult szombaton a kaszinó termében rendezett és hangversenyyel egybekötött táncvizgalom igen szépen sikerült. A hangverseny program darabjai kivétel nélkül nagy tetszést arattak a zsufozásig megtelt teremben megjelent szép közönségnél. Különös érdeme van ennél Mahrné urnőnek, ki az énekkart oktatta és szép dalával, melyet zongorán maga kísért, elragadta a közönséget, valamint Vladika urnak, ki a karokat dirigálta. A hangversenyt tánc követte, mely pompás animóval reggelig tartott. Lovag Berks Róbert és neje ő méltósága azon okból nem vehettek részt e mulatságon, mert jelenleg Ischlben tartózkodnak. Kiemeljük még, hogy a kaszinó épületén magyar nemzeti zászló lobogott, hogy a rendezők magyar kokárdákat viseltek és hogy a csárdást nagy hévvel és sokszor járták, pedig a résztvevők és rendezők nagyobb része német. Nem mulaszthatjuk el azt is kiemelni, hogy a mulatságnál és a szandriki társas életben egyáltalán, nagy érdemeket szerzett Mahrné urnőnek a rendezőség egy gyönyörű, a gyárban készült ezüst billikomot ajánlott fel emlékül.

— **Vihnyeí bál.** A mult szombaton Vihnye fürdőben megtartott, tombolával egybekötött megyei bál minden tekintetben fényesen sikerült. A tánc reggeli négy óráig tartott, csak tánczos volt kevés és a fürdővendéglő kiszolgálása ellen merült fel több oldalról panasz.

— **Bakabányán f. hó 12-én, szerdán délelőtt nagy zivatar** vonult el, mely alkalommal a villám be is ütött az ottani r. k. templomba. A harangok mellett csapott be s a harangláb egyik támasztó oszlopát forgácsokra hasogalta, azután pedig a falakon okozott egyes repedéseket, a nélkül azonban, hogy gyújtott volna. Rövid két év alatt e templomot már másodszer éri szerencsétlenség, a mennyiben első ízben tűzvésznek lett áldozata. A jégeső annál nagyobb kárt okozott a szőlőkben, a melyek most szép termést ígértek. Hazánk ezredéves fennállásának emlékére Bakabányán aug. 23-án, vasárnap, ünnepélyt rendeznek, a melyen Horváth Béla főispán is jelen lesz; azonkívül több megyei előkelőség, különösen a hivatalnoki karból, jelentette be az ünnepségen való résztvételét. Az ünnepély programja a következő; féltizkor érkezik meg Horváth Béla főispán a kit Cziglan Gyula, községi bíró, üdvözlő beszéddel fogad. Ezután isteni tisztelet először a r. k. 11-kor pedig az ág. ev. templomban. 12-kor közgyűlés, a melyen a főispán elnököl; az ünnepi szónok pedig dr. Podhorszky László főszolbíró lesz; ekkor leplezik le Ő Felsőnének a gyűlésterem számára megfestett képét is. Délután 2 órákor diszebed, a község főterén e célra épített csarnokban; 4 órákor pedig népünnepély, a midőn Veigel Samu, áll. tanító magyar, Cziglan Gyula, községi bíró tót beszédet intéz a néphez, a melynek ezután ingyen- 20 hordó sört és egy hektoliter bort osztanak ki. Az ünnepélyt táncmulatság rekeszti be.

— **Egy kísérleti állomás Selmezbányán** czim alatt hosszabb cikk jelent meg a „Nemzeti Iskola“ politikai tanügyi lap augusztus 15-iki számában, melyben a cikkíró igen magvasan és ügyes tollal fejti ki, hogy „egy hat osztályú középiskolának mai nap nincs is jogosultsága és ha a kormány a selmeczieknek az 1885-ki kérelmét nem teljesítheti, az egyházi főhatóság pedig az intézetnek kiegészítéséhez segítő kezet nyújtani nem képes, akkor helyesebben cselekszik a tanügyi kormány, ha az egybeolvasztási processust mielőbb végrehajtja.“ Kifejti továbbá, hogy a selmeczi róm. kath. hat osztályú gymnasiumon „1886/87—1895/96-ig összesen 45 tanár működött és hogy ezen váltórendszer évenként az 1890/91 óta 4—6 tanár közt ingadozik. A mely tanuló tehát a selmezbányai nagygymnásiumban az 1895-ban a VI-ik osztályt végezte annak összesen 31 tanára volt a hat év alatt. Az ez idei hatodik osztály összesen három tanulójának hat év alatt öt tanára volt a mennyiségtanból és mégis e három tanuló csak elégséges tanjegyet nyert a mennyiségtanból jól lehet az egyik tanuló tiszta jeles, a másik majdnem jeles előmenetelű és így nem tudni, vajjon igazságból méltányosságból, vagy kegyelemből nyerték-e az elégséges jegyet. Világos tehát, hogy ezen három tanulóból álló VI-ik osztály, mely hat évvel ezelőtt 39 tanulóból állott, tisztán a rendszernek, jobban mondva rendszeretelenségnek, a tanügyi vivisektionak esett áldozatul, a mennyiben azon 31 tanár legtöbbje az intézetet csak olyan megfigyelő állomási stációnak tekintette és a tanulókat talán csak paedagógiai megfigyelésre használta. Megemlékezik a cikk arról is, mely a selmezbányai kir. kath. gymnasium értesítője nyomán íródott, hogy már 1885-ben mozgalom indult az intézetet kiegészítésre végett, mert akkor Hüttl József ministeri tanácsos és bányaigazgató, holdugult Kvassay Mór prépost-plébános és Ocsovszky Vilmos polgármesterből álló küldöttség sürgette ezen intézet kiegészítését, sőt felségfolyamodvánnyal is élt Selmezbányára nagy közönsége, meg azután, hogy Simor János érsekprimás 50000 forintot ajánlott fel a gymnasium kiegészítésére. De fájdalom! nemes szándékát hirtelen halála következtében nem valósíthatta meg, utána pedig nincsen senki, ki azt megvalósíthassa.“ — Hát igazán nem volna senki ilyen?

— **Pályázat.** A selmezbányai kohóhivatalnál megüresedett kohófőmérnöki (kerületi vegyész) állásra hirdet pályázatot a hivatalos közlöny; pályázati határidő 2 hét.

— **Régi ismerősünk.** Folyó hó 12—14 tartozkodott városunkban Károly József dr, a nagyváradi gymn. és jog akadémia tanára, ki ezen idő alatt megtekintette akadémiánkat valamint a kir. kath. nagygymnásiumban. A tudós vendég el volt ragadtatva a látottak fölött és csak azt sajnálta, hogy az idő rövidsége miatt jobban és behatóbban nem tanulmányozhatta az őt annyira érdeklő fizikai muzeumokat. De reméljük, hogy a mit most el nem végezhetett, azt jövőre szerető körünkben annál jobban kipótolhatja. Csak egyet sajnálunk, hogy a tudós professor oly hamar itt hagyott, mert csak azután tudtuk meg, hogy nem idegen, hanem régi kedves barátunk. Jövőre várjuk és akkor a rossz hibát, a feledékenységet, helyre hozzuk. A jeles tanár, vallomása szerint, igen jól érezte magát a vendégszerető piaristák közt, melyeknek egykor tagja volt és mint ilyen a selmeczi gymnasiumon egy évig tanároskodott. Jelenleg a premontrei kanonok-rend tagja.

— **Lövészet.** A mult vasárnapon a díjadó Krausz V. Gy. volt. A tagok meglehetősen animóval vettek a lövészetben részt, esett pedig 718 lövés, melyekkel 749 körgység éretett el. Volt 1 szög és 15 négyes lövés is. Az első díjat Seidel Ágoston, a másodikat Krausz V. Gy., a harmadikat Fiedler Gyula nyerte. Négyeseket lőttek: Belházy Gyula 5, Fiedler Gyula 4, Krausz Géza 2, Seidel Ágoston 3 és 1 szög, Krausz V. Gy. pedig egyet.

— **Munkások önképző köre Selmezen.** Mint hallottuk, egy munkás önképző-kör alakításának eszméjét pengetik itt nálunk. Nagyon szép, nagyon üdvös volna az, ha létesülne; mert hiszen, valljuk be őszintén, az itteni munkásosztály jó részére nagyon is ráférne kissé több intelligencia. — Emberbaráti kötelesség volna a munkás népet e tespedtségéből kiragadni, embert alakítani megint az emberből. E cél elérésére nagyon alkalmas a munkás önképző körök alakítása. De erősen hangsúlyozzuk, csak az esetben találjuk ez önképző körök alakítását üdvösnek, ha kebelükből minden felekezeti vagy politikai színezet szigorúan ki van zárva. Ily önképző körnek nem szabad, hogy más feladata, más célja legyen, mint tagjainak lelki művelése és nemesítése. E cél pedig csak úgy érheti el, ha élére oly ember áll, ki teljes tudatával bir elvállalt kötelezettsége jelentékenységének, horderejének, s ki a kezében összpontosuló erkölcsi hatalmat teljesen a kitűzött nemes cél elérésére fordítja. Ha ily elveken alapszik majd az alakulandó munkás-önképző-kör, úgy örömmel fogjuk azt üdvözölni.



— A millenáris év ismét két művel szaporította helyi irodalmunkat. Az egyik „a selmeczbányai m. kir. fémkohó monographiája“, a másik „a selmeczi m. kir. bányász- és erdészakadémia ifjusági körének milleniumi emlékirata.“ Az első igen csinos kiállításban, a m. kir. központi fémkohó kiadásában s mint ennek tulajdona jelent meg. E mű pontos adatokban világos, még a laikusnak is érthető modorban előadja a selmeczbányai m. kir. fémkohó történelmét, leírja fekvését és munkafolyamatait. A füzet kiállításának technikai részét Litschauer Lajos, m. kir. főmérnök, bányaiskolai vezértanár vállalta el, Székely Vilmos, m. kir. mérnök és bányaiskolai tanár az egyes részek csoportosítását eszközölte; a történelmi rész néhai Kachelmann János és Péch Antal, továbbá Szitnyai József történelmi műveiből állított össze. A kohóüzem leírása Farbaky Gyula okl. kohómérnök és aacheni műegyetemi tanársegédnek a „Bányászati és Kohászati Lapok“-ban az 1895 év folyamán megjelent értekezésének kivonata. A mű nagy gondnal van összeállítva. — Az akadémiai ifjusági kör emlékiratát a szépirodalom termékei közé kell sorolnunk. Megemlékezik e művecske a régi akadémiai életéről, a „Schacht“-ról, a „Magyar társaságról“; elmondja a mostani „ifjusági kör“ keletkezésének történetét, s méltatja az e körben feltűnt költői tehetségeket is névszerint; mindenesetre kedves olvasmány ez emlékirat nem csak azoknak, kik a selmeczi akadémiaival összeköttetésben voltak vagy vannak, de egyáltalán bárkinek, ki az ifjuság élete iránt érdeklődik.

### Sör-panasz.

B. J. vendéglős figyelmébe.  
Nagy a panasz sokfelé,  
Hogy rossz lett az árpalé.  
A fejünket törtük rajt,  
Mi okozhatta e bajt.  
Beszéltünk a vegyéssel,  
Sörfőzővel, ügyésszel;  
Sőt a magas tanácsal...  
És még sok minden mással.  
Bizottsági nagy ülés,  
Értekezleti gyűlés  
Rakás számban tartott,  
Végtére kimondatott:  
Hogy a sör rossz nem vóna,  
Ha nem vóna rossz — szóda.

### Szerkesztői üzenet.

Kr. S. urnak Bakabányán. Szíves tudósítását elvárjuk.

Tisztelettel alulírott értesíteni bátorodom a n. é. közönséget, hogy Budapesten VII. ker. Aréna út, 58. sz. a. szemben a városligettel s így a kiállítás közvetlen közelében, vendéglőt nyitottam, melyben kitűnő magyar konyhát, prima minőségű Dréher-féle sört és tiszta, hamisítatlan, természetes borokat tartok, s illetve t. vendégeimnek kiszolgálók. Jutányos árak és előzékeny kiszolgálás biztosítanak. Kérve a n. é. közönség tömeges látogatását, maradok mély tisztelettel Budapest, 1896. május havában.

Szilaveczky Flór, vendéglős

### Apró hirdetések.

Ezen hirdetési rovatban minden hirdetésért egy korona fizetendő és felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal.

Egy 10 szobából álló emeletes ház udvarral és kerttel vagy egészben, vagy fél-fél részben, 5-5 szobából álló lakással november 1-étől bérebeadó.

Keresetetik egy három szobából álló lakás lehetleg kerttel november 1-étől.

Egy jó karban lévő zongora olcsón eladó.

Több népbank részvény eladó

Megvételre kerestetik egy kisebb ház; ára 1600 forintig mehet.

Egy üzlethelyiség a főtéren kerestetik 1897 évi május 1-től.

Eladó „Egy király ifjusága“ és a „Narbanne kastély titka“ regények igen olcsón.

### Jó házból való tanoncz

szeptember 1-től felvétetik Csiba István vaskereskedésében. Megkivántatik, hogy az illető 14 éves, erős testalkatu legyen és beszéljen magyar és tót nyelven. A ki németül is tud, előnyben részesül.

A millenáris  
év alkalmából  
a n. é. közönség  
becses  
figyelmébe

## SELMECZBÁNYAI HETILAP

### SELMECZ- ÉS VIDÉKI

## MILLENNIUM-KALAUZA.

Ajánltnak  
az alanti  
czég-  
tulajdonosok  
üzletei:

#### Ács J.

A Hungaria szálló bérloje. Gyönyörűen berendezett szálloda 20 vendégszobával; étterem és kávéház a legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezve. Kitűnő ételek, jó természetes borok vinyei aczél- és kőbányai Dreher féle sör. Figyelmes kiszolgálás. Zóna villásreggelik 6 és 8 krért,

#### Backer Alajos

fényképészeti műterme és ásvány árudája saját házában.

#### Barth Antal

hentes üzlete a takarékpénztár tulajdonát képező u. n. Fleming-féle házában. Kapható mindig frissen s tisztán készült hentesáru, zsír, szalonna, tepertű, virsli, sertéshús stb. stb. a legkitűnőbb minőségben és jutányos árak mellett.

#### Baumerth Gyula

a Deák-Ferencz utcában, Baumerth-féle házában lévő fűszerkereskedése.

#### Bock János

vendéglője Szklenón. Kitűnő ételek, természetes jó borok, palaczk és friss hordósör, előzékeny kiszolgálás. Jutányos árak. A Szklenó fürdőbe kirándulóknak különösen ajánljuk a vendéglőt.

#### Bogya János

a Szt-Háromság téren lévő étterme, melyben kitűnő ételek, természetes jó borok, valamint kőbányai- és vinyei aczél-sör szolgáltatnak fel. A helyiség szép és tágas és a kiszolgálás kifogástalan. A városi előkelő közönség gyűlőhelye

#### Bukovics István

a Murgács-féle házában lévő vendéglője és mészáros üzlete, hol természetes jó bor és kitűnő minőségű hús kapható.

#### Csiba István

vasáru-kereskedése. Különösen agyag-kályha, varrógép, érczkoporsó stb. raktára. Alapított 1840-ben.

#### Csernák György

czipészüzlete a Rózsa-utczába vezető lépcsők melletti saját bolti helyiségében 223/III. Mindennemű gyermek-, férfi- és női czipők mérték után divatos és tartós kivitelben, jutányos árakon készíttetnek. Javítások is elfogadtnak.

#### Cserny József

a régi városház épületében lévő szabóüzlete, a legdivatosabb kelmékkel dúsan felszerelt szövetraktár. Mindennemű férfi, gyermek, dísz- és egyenruhák gyorsan jutányosan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

#### Daubner János

a központi aczél-sör forráshoz címzett vendéglője az apaczárdá mellett Ertl-féle házában. Mindig frissen csapott vinyei, kőbányai sör, természetes jó bor, izletes ételek, előzékeny kiszolgálás.

#### Fizély Karoly

műlakatos üzlete saját házában. Alapított 1842-ben Fizély Mátyás által. Az üzlet 1873-ban ment át a jelenlegi tulajdonos birtokába. — Ajánlja ezenfelül a kertjében lévő télen-nyáron igénybe vehető meleg kádfürdőt, valamint a nyári idényre szabad uszodáját.

#### Frieberth Ferencz

a főtéren lévő szabóüzlete nagy, a legfinomabb és legdivatosabb kelmékkel felszerelt raktárral. Ezen üzletben díszmagyar ruhák, férfi- és gyermeköltönyök, katonai és más egyenruhák finom, izléses kivitelben és legújabb fazonban gyorsan és jutányos árakon készíttetnek.

#### Gasparik János

a takarékpénztár épületében lévő czipész-üzlete, melyben női, férfi és gyermekczipők raktáron tartva dús választékban készen kaphatók.

#### Greguss Antal

sütőháza és a főtéren lévő bolti helyisége, melyben különféle sütemények, finom mandolák kétszersütek stb. kaphatók.

#### Gyurkovics András

a főtéren lévő vendéglője, hol izletes ételek, természetes, finom, ó és új borok, mindig frissen csapott sör, spiritus, különféle szeszes italok, (rozspálinka, cognac, rum, szilvórium, borovicska stb. kaphatók.

#### Gverik testvérek

az Akademia utcában, Schosztal-féle házában lévő szabó és czipész-üzletük. A t. vevő közönség a legpromptabb módon lesz itt el látva kész és mérték után készült szabó és czipész árukkal.

#### Joerges Á. özv. és fia

Könyvkereskedése: ajánlkozik minden néven nevezhető könyv gyors beszerzésére bolti áron. — Irószkereskedése: el van látva jó minőségű írószerrel és papírral olcsó árak mellett. — Könyvnyomdája: minden a szakba vágó munkát gyorsan, pontosan és csinnal készíti olcsó árakon. Ujabb budapesti accidenz-szedő alkalmazásban. — Alkalmi ajándék: Selmezi album 24 fénynyomat cartonon dobozban; ára 1 fnt 60 kr. Alapított 1857-ben.

#### Jáhn Vilmos

szabóüzlete a főtéren lévő saját házában. Dús választékban felszerelt szövetraktár. Férfi, gyermek és egyenruhák, valamint díszmagyar öltönyök gyorsan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

#### Kachelmann-féle

kitűnő minőségű vinyei aczél-sör. Minden vendéglőben kapható.

#### Kachelmann Gáspár

a Szent-Háromság téren saját házában lévő épület és butor-asztalos műhelye. Nagy, dús választékú butorraktára.

#### Krause József

templomberendezési műterme. Alapított 1890-ben. Templomberendezési munkák és templom s más festések kivitele vagy felújítása minden stylnemben a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig. Szentek szobrai fából a legfinomabban festve és aranyozva.

#### Langauer József

a terasszon lévő nagy czipő-áruháza, dús választékban felszerelve mindennemű női, férfi és gyermek kész czipő-árukkal. Mérték után a legújabb divatu czipők gyorsan, jutányosan és tartós kivitelben készíttetnek.

#### Liptay László

a terasszon lévő nagy üveg áruháza rendkívüli, dús választékban felszerelve. Mindennemű üveg, porcellán, majolika, china, ezüst, nippes stb. áruí valóban érdemesek a megtekintésre.

#### Markus M.

czukrászata, alapított 1830. évben

#### Marschalkó Gyula

a terasszon lévő fűszerkereskedése és nagy bőr-, norinbergi stb. áruháza. Alapított 1860-ban.

#### Matz Ferencz

a főtéren lévő, legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezett fodrász-terme.

#### Ochtendung Ignác

a főtéren lévő boltja, melyben ásványdarabok és ásványból készült különféle emléktárgyak stb stb állanak a t. közönség rendelkezésére.

#### Osvaldt Gusztáv

Szt-Háromság téren saját házában lévő sütőháza. Alapított 1807 évben (alapító: Osvaldt Samu).

#### Pleva József-féle

czipész-üzlet a főtéren. Dús választékban felszerelt kész czipő-raktár. Női-, férfi- és gyermekczipők mérték szerint gyorsan, jutányosan, a legdivatosabb szabásban, tartós kivitelben készíttetnek.

#### Róth Bédog

a Mihalik-féle házában lévő vendéglője. Különösen ajánlja kitűnő konyháját, természetes, finom borait, mindig frissen csapott söret, kellemes, nyári kerti helyiségét, melyben egy tekepálya is áll a t. vendégek rendelkezésére. Előzékeny kiszolgálát.

#### Suhaj Péter

a Rózsa-utczába vezető lépcsők melletti üzleti házában lévő szabó-üzlete, dús választékú, szövetraktára. Készít gyorsan ponto-

san és tartósan a legdivatosabb fazon szerint mindenféle öltönyöket u. m. egyenruhákat is.

#### Steiner Ignác

Hodruson lévő fűszerkereskedése, melyben spiritus, különféle szeszes itelok (rozspálinka, cognac, rum, szilvórium, borovicska stb.) a legjobb minőségben méretnek ki.

#### Özv. Till Dénesné

a Szölő szállodával szemben lévő vendéglője, melyben kitűnő, jó minőségű fehér és veres borok méretnek s naponként frissen csapott sör kapható.

#### Tuschi Gusztáv

az alsó gyógytár mögötti czukrász üzlete. Kitűnő sütemények, kávéházi italok, nyáron mindennap frissen készült fagyalt, különféle czukor emléktárgyak stb. kaphatók. A t. vendégek részére több napi és heti lap áll rendelkezésre.

#### Trgina Antal

a terasszon lévő hentes üzlete, melyben tiszta, izletes hentes-készítmények, kitűnő minőségű zsír, szalonna, tepertű, sódar, mindig friss sertéshús, jó virsli stb. kapható.

#### özv. Visnyovszky Dánielné

sütőüzlete az Ocsovszky-utczában lévő Chaner-féle házában (alapított 1864. évben). Kapható mindennap kétszer friss, kitűnő sütemény, kétféle kenyér stb.

#### Veisz Ignác

a Deák-utczában, saját házában lévő fűszer, bőr, norinbergi liszt, stb kereskedése és áruháza. Ugyanitt bármely perczen csinos bérkoosik kaphatók.

#### Velics György

a Deák-Ferencz utcában, saját házában lévő mézeskalácsos üzlete.

#### özv. Vnueskó Ferenczné

a „Kék Szöllőhöz“ címzett nagy szállodája. Száraz, szépen bútorozott szobák, olcsó árak, előzékeny kiszolgálás, az étteremben kitűnő ételek és italok.